

TRŠICKÝ zpravodaj

prosinec 2011

občasník

cena 6 Kč

**Zastupitelstvo Obce Tršice a Redakční rada Tršického zpravodaje
přejí všem občanům klidné a příjemné prožití vánočních svátků
a mnoho zdraví, štěstí a sil v novém roce 2012.**

Co nás čeká ...

24. prosince 2011

Půlnoční mše – kostel Narození Panny Marie Tršice
(skladby F.X. Brixiho)

25. prosince 2011

Slavnostní mše – kostel Narození Panny Marie Tršice

31. prosince 2011

Silvestrovské setkání u Kamenné boudy

7. ledna 2012

Tříkrálová obchůzka (sbírka)

14. ledna 2012

Hasičský ples Tršice

21. ledna 2012

Myslivecký ples Tršice

28. ledna 2012

Ples SRPŠ Tršice

29. ledna 2012

Dětský maškarní karneval Tršice

18. února 2012

Ples TJ Tršice

25. února 2012

Vodění medvěda Tršice

Tršický rodák Jan Nitka oslavil sto páté narozeniny s rodinou a přáteli

Několik dnů trvala oslava významného životního jubilea sto pátých narozenin tršického rodáka a občana, Jana Nitky. Není divu. Na svůj věk ještě vitální senior, narozený 22. 11. 1906, byl na veřejnosti činný až do velmi vysokého věku a za tuto dobu poznal hodně přátel a spolupracovníků.

"S rodinou jsme oslavili tátovy narozeniny v restauraci," vzpomněl jeho syn RNDr. Jan Nitka, který s otcem žije ve společném bytě v tršickém paneláku a občas ho doprovází při různých návštěvách, jako například na snímku letos 8. října na podzimní výstavu ovoce, kterou pořádala místní organizace Českého zahrádkářského svazu v Tršicích. Jan Nitka byl zakladatelem tohoto spolku zahrádkářů a jejím dlouholetým předsedou. Vzácnému jubilantovi proto také letos přišli blahopřát zástupci místních zahrádkářů. Práce na zahradě a v sadě nebyla pro Jana Nitku jen zálibou, ale také povoláním. Své odborné zkušenosti sbíral po vyučení v různých zahradnických závodech v Čechách a na Moravě, než si svoji vlastní firmu založil v Tršicích. Jeho školkařský závod, zaměřený převážně na pěstování drobného ovoce, pak převzalo místní Jednotné zemědělské družstvo. Jan Nitka také vyšlechtil dvě odrůdy lískových ořechů a nejstaršímu šlechtiteli ovoce také přišli blahopřát zástupci ze Svazu školkařů ČR v čele s jeho předsedou Ing. Jiřím Velebou a přátelé z ovocných školek z Opavy, Příbora a Mezic. K tradičním gratulantům Nitkových narozenin patří také zástupci Mendelovy univerzity v Brně, kteří při této příležitosti předali jubilantovi od rektora univerzity Plaketu J. G. Mendela. Za zahradnickou fakultu této univerzity přijel z Lednice osobně přát Doc.Dr. Ing. Petr Salaš, vedoucí Ústavu šlechtění a množení zahradnických plodin a oslavenci předal Pamětní list za celoživotní přínos pro rozvoj zahradnictví v ČR.

Jan Nitka se však neuzavíral jen ve své profesi, ale byl také sokolským činovníkem a cvičencem na jehož veletoce a další gymnastické cviky dodnes vzpomínají tršičtí pamětníci. Mezi gratulanty Nitkova významného životního jubilea proto také patřila Sokolská župa Olomoucká - Smrčkova. Samozřejmě přát jubilantovi osobně přišli také zástupci obecního úřadu. Také proto, že s prací pro obec je spojen další jubilantův koníček - činnost publicistická. Z jeho pera pochází řada článků pro Tršický měsíčník, který je předchůdcem současného Tršického zpravodaje. Psal však také do řady jiných novin i odborných časopisů a v publicistické činnosti pokračoval ještě po své devadesátce. Všestranně činnému a na veřejnosti známému Janu Nitkovi proto přišla přát řada gratulantů. "Televize nebyla, přestože táta patří k nejstarším nejen v kraji, ale i v republice," poznamenal Jan Nitka junior. Kolikátý nejstarší je Jan Nitka v republice se mi však nepodařilo zjistit. Český statistický úřad nemá ještě zpracované výsledky sčítání obyvatel z letošního roku, a tak eviduje jen statistická čísla ke dne 31. 12. 2010. Podle nich bylo v Olomouckém kraji k tomuto datu starších jak sto let 9 mužů a 41 žen. Z toho v olomouckém okrese 3 muži a 14 žen a z nich jen ze samotných tršických rodáků to byly tři ženy a jeden muž. - Jan Nitka.

Miroslav Rozkošný

Je úterý 22. 11. 2011. Možná den jako každý druhý, třetí...

Ale přece tolik významný! Tento den se dožívá, v neuvěřitelné kondici, pan Jan Nitka, nádherných 105 let!

Jsem moc ráda, že jsem mohla pana Nitku navštívit a aspoň chvílku, v tom dnešním rychlém hektickém životě, nasát pohodu a humor, který v jeho příbytku panuje.

Pane Nitko, ještě jednou Vám touto cestou z celého srdce přeji hodně toho, moc potřebného, zdravíčka, pohodu a klid. Děkuji Vám za spoustu práce, kterou jste pro zahrádkáře, a celou naši obec udělal a proslavil ji po celé republice.

S úctou Jana Ulicová

Už před pěti lety, kdy jsme v „křesle pro hosta“ v obřadní síni OÚ v Tršicích přivítali tenkrát stoletého pana Jana Nitku, byla jeho vitalita obdivuhodná. Všichni tohoto našeho velmi čínorodého spoluobčana, o kterém bylo již mnohé napsáno, známe.

Dnes, kdy přicházíme s blahopřáním k 105., krásnému životnímu jubileu, se nám až tají dech, když vidíme, jaká pohoda v bytě dvou chlapů - otce a syna - panuje. Je úsměvné podvědomí občanů, když se řekne „mladý Nitka“ (věřím, že se na mě za toto označení nebude zlobit).

Myslím, že právě při této příležitosti a zvláště v dnešní době je dobré připomenout ten krásný vztah – vždyť co si budeme povídat – ruku na srdce, kolik rodin se nemůže a v horším případě nechce o své přestárlé rodiče postarat a volí umístění v některém z ústavů.

Dnešní setkání bylo velice příjemné a to hlavně díky synovi, kterému bych chtěla touto cestou poděkovat za vřelé přijetí, za obětavost a lásku, se kterou o tátu pečuje a jim oběma popřát do dalších let jen samé „příjemné starosti“ ...

Vladimíra Nová, SPOZ

Malé zamyšlení „O Vánocích“

Opět se nám blíží Vánoce a s nimi spojená a nezbytná „příprava na Vánoce“, aby svátky byly spokojené, hezké, krásné bohaté, veselé a.....?

Kdykoli se na mě začne valit reklama (mimořadně mám pocit, že každým rokem začíná dříve než vloni) v podobě koled v supermarketech, dárků a dalších nezbytností, bez kterých bych ty „letošní Vánoce určitě neoslavil a nebyly by pro mne a mé blízké ty pravé a šťastné“, jak se nám snaží všudypřítomná reklama namluvit, stále více si uvědomuji, že podstata Vánoc a přípravy na ně, tedy doba adventní je snad někde jinde a spožívá v něčem naprosto jiném.

To „něco“, to je přece klid a pohoda, zdraví a také lidé kolem nás. Tedy to, co si každý rok přece navzájem přejeme.

A tak Vám, milí čtenáři, i já za sebe přeji, abyste si ty letošní vánoční svátky a zbytek Adventu prožili v pohodě, bez stresu a shonu, a především podle vašich představ a abyste si nenechali vnutit nic, co nechcete, o co nestojíte, po čem netoužíte.

A v novém roce 2012 hodně štěstí a zdraví.

Milan Mahdal

V Z P O M Í N K A

*Vcházíš, z krajiny ticha dálné,
úsměv na rtech Ti sládné, že dech se tají.
Příběhy známé opět v čase ožívají,
tak zase vzpomínám.*

*Zbývá, vzpomínka jenom zbývá,
vzdálená jindy blízká na Tvoji milou tvář.
Mně se stýská, za noci, když neubývá,
pláč mi stéká na polštář.*

*S ránem, než zas odejdeš s ránem,
kus řeči jen tak dáme, sejmi ze mě tu tíž.
Čas není Tvým pánem,
zůstaň se mnou tím spíš,
v hodině půlnoční.*

*Scházíš, nelze říct jak mi scházíš,
útěcha je než frází, ty kdo víš, ty kdo znáš.
Jak vlny k hrázím se ke mně navracíváš,
z dálky zván přicházíš.*

*Jednou půjdeme,
to jistě vím že,
společně k hvězdám blíže.
Prostí světa ruchu, tam kde kraj je duchů,
zbavení zemské tíže.*

*Ale teď bráním,
památku na Tě chráním,
někde v nebeské báni s anděly přebýváš.
Je to jen zdání, že se smrtí úmluvu máš,
navždy se mnou zůstáváš.*

Dne 12. prosince by pan Lubomír Nakládal z Tršic oslavil své 37. narozeniny.

**S láskou vzpomínají maminka s přítelem,
sourozenci Gábi, Eva, Jarda a babička Švarcová.**

Všem, kdo vzpomenou s námi děkujeme.

Vystavují fotografie přestavického rodáka

Do 10. ledna je v městské galerii u zámku na Horním náměstí v Přerově otevřena výstava Vánoční Přerov. Vystaveny jsou zde obrazy a další umělecká díla, včetně fotografií čtyř již zveřejněných přerovských fotografů. Mezi nimi několik snímků přestavického rodáka Jindřicha Poštulky. Výstava je otevřena denně ve všední dny od 8,00 do 17,00 hod a v sobotu a neděli od 9,00 do 17,00 hod.. Vstupné je zdarma.

Redakce TZ

Otázka a odpověď

Jak vidíte současnost a budoucnost pěstování chmele na Tršicku?

Současná situace v obchodu s chmelem se dá z pohledu pěstitele velice výstižně vyjádřit dvěma slovy, my však použijeme výrazu ...nejednoduchá. Vlivem velmi dobrých výnosů v posledních letech a celosvětovému trendu snižování dávkování chmele převyšuje současná světová zásoba roční spotřebu téměř dvakrát. Dopad této situace na poptávku po chmelu a zejména cenu je zřejmý. Pěstování chmele, které je i v „normálních“ podmínkách extrémně rizikové vzhledem k pracnosti a závislosti na počasí, se tak stává téměř ekonomickým hazardem. Přesto zůstáváme optimisty a věříme, že pěstování chmele na Tršicku zůstane vzhledem ke své tradici, kvalitě a umu místních chmelařů zachováno. Nikdy nebylo tak zle, aby nemohlo být...LÉPE!

Za JVR spol. s r.o. - Jiří Rozsival

Z pamětí rolníka a starosty Tršic Jaroslava Béma na I. světovou válku

Část III. : *Vojáci sebrali i kostelní zvony*

Mýdlo také nebylo nikde k dostání, tak si je lidé sami vyráběli z loje a jiných tuků, pokud je za výměnu jiných potravin dostali. Svítit nebylo čím. Šťastné byly obce, kde už měly zavedenou elektřinu. Byly alespoň ušetřeny trampoty se svícením. Petroleje vůbec nebylo, svíčky byly velmi těžko k dostání, ovšem za výměnu potravin. Svítilo se všelijakými kahanými olejovými a vepřovým sádlem. Parafin a petrolej nosili občas železničáři, ale ne za peníze, pouze výměnou za potraviny. Rekvirováno (sebráno pro válečné účely) bylo dále seno, sláma, zemáky, tuky (máslo a sádlo) a vejce. Okrašlovacímu spolku byl zrekvírován ostnatý drát v sadech Na Kopci. Dále byly zrekvírovány kovy a sice měď, mosaz a cín. Všechny měděné kotle v domácnostech používané měly se odevzdat. Něco se odevzdalo, ale většinu si lidé poschovávali. Za nějakou dobu, kdy to nikdo netušil, přišla četnická prohlídka a tu teprve byly skoro všechny kotle posbírány. Mosazné hmoždíře a kliky se měly též odevzdati. Nastalo proto natírání klik a podobně železným lakem, aby nebylo vidět, že jsou mosazné. Dva velké zvony z kostela byly též odebrány a ponechán pouze umíráček. Přišel důstojník s několika vojáky a prokázal se úředním posláním u farního úřadu. Po poledni ještě naposled všemi zvony chvíli zvonili a pak začali velký zvon kladivý rozbíjet. Zvon smutně lkal pod úder kladiv a ženské plakaly a všichni ostatní válku proklínali. Menší zvon vojáci sundali celý a pak vše odvezli. Měděná krytina kostelní věže byla vojáky odstraněna a nahrazena bílým plechem pocínovaným. Cínové píšťaly varhan kostelních byly též zrekvírovány a napásl. byl z kostela odebrán i bleskosvod. Ještě je nutno se zmínit o jedné rekvizici. Nebyla to sice rekvizice, ale upisování válečných půjček. Byla to vlastně rekvizice peněz. Hned v prvním roce války vypsána byla první válečná půjčka, která byla dobrovolná bez nátlaku. Později však při dalších válečných půjčkách dělal se na občanstvo značný nátlak, a všech možných prostředků se používalo ze strany okresních hejtmanství. V té věci smutně proslul náš okresní hejtman, rytíř (nečitelné) z Hannaburku. Nebylo to sice člověk zlý, ale velký

puntičkář a Rakušák. Tak hned při upisování první válečné půjčky se tehdejší ředitel Občanské záložny pan Fr. Závodník nějak neprozřetelně vyslovil proti upisování válečných půjček. Řekl totiž jistému občanu z Lazniček, který si vyzvedával vklad, že než aby ho použil na válečnou půjčku, že "raději si peníze nechal v záložně a ještě nepodporoval válku." To se proneslo ven a pan Závodník měl značně obtížné opletání. Okresní hejtman chtěl o tom učiniti udání Válečnému soudu v Moravské Ostravě. Na moji přímělu za pana Závodníka od toho upustil a věc se vyšetřovala u Okresního soudu v Lipníku. Toho ale použil okresní hejtman při upisování dalších půjček proti občanské záložně a vždy hrozil, že jak záložna předepsaný obnos neupíše, udání na pana Závodníka, přece u Válečného soudu učiní. Také si nechal zavolat tehdejší funkcionáře záložny do Hranic a aniž jim dovolil něco promluvit, nadal jim, že v Tršicích jest nelobajální protistátní banda, a že podle toho další zařídí a zkrátka je pak vyhodil. Byli to František Závodník, Vybíral Antonín a Egida Josef. Jednou před úpisem půjčky přišel ke mě jako ke starostovi nějaký Klein z Hranic (bývalý německý poslanec) se dvěma četníky. Vykázal se plnou mocí okresního hejtmana a žádal mě, abych nechal svolati výbor občanské záložny. Řekl jsem mu, že na to nemám právo a zavedl jsem je k panu Fr. Závodníkovi jako řediteli záložny a ten ihned nechal svolati výbor (ovšem členy pouze z Tršic) do obecní kanceláře. Klein pak přečetl přípis okresního hejtmana v němž se záložně předpisuje určitý obnos (cifru už nevím) na válečnou půjčku a žádal pana předsedu, aby o tom nechal hlasovat. Rozumí se, že všichni hlasovali kladně, protože každému napadlo k čemu tam sedí oni dva četníci. Takové jednání u nás způsobilo značné pobouření. Na žádost občanů, vypravil jsem se s tehdejším radním K. Bémem (knihkupec) do Brna si stěžovati. Vyhledali jsme pana Sontaga, tehdy poslance a přísedícího Zemského moravského výboru a přednesli jsme mu naše stížnosti na jednání okresního hejtmana. Vyslechnuv nás, pokrčil rameny pravil: "nedá se v té věci ničeho podniknout, musíme všichni za-

tnout zuby, pěstě a mlčet." Zrovna včera si u něj byli stěžovat čeští jednorocní dobrovolníci. Měli cvičení v okolí Brna a při společném pak obědě měl plukovník řeč, ve které chválil pro lojalitu Poláky a Čechy přímo tupil. Poslanec řekl vojákům to samé co nám. Večer nás pak pozval, vlastně zavedl na Slovácký večírek do hotelu Slávie. Byli tam shromážděni všichni významní Slováci: Dr. Blaho, malíř Joža Úprka, redaktor Vašíček a slovácké a slovenské

studentstvo. Seděli jsme dlouho přes půl-noc s poslancem Sontagem a poslancem Tusarem, pozdější předseda vlády a při slovácké hudbě, zpěvu a tancích dobře jsme se bavili a aspoň na chvíli jsme na válečné trampoty zapomněli.

Pokračování v příštím vydání

připravil Miroslav Rozkošný

Deník Otto Wolfa

Četba na pokračování ...

1. září 1943, středa 63. týden

První den v měsíci září, snad to už bude poslední Roš Chaudoš v exilu. Jdeme do lesa a jíme, poprchává. Spíme do 10 h a modlíme se, 2. den Roš Chaudoš. K obědu je chléb a mléko. Odp. prší. U Gandich jsou ve chmelu a asi že Sl. také. Je vítr a hodně chladno. Mama už je hezky žlutá a já žloutnu pomalu. K večeři je chléb s hořčicí. O 9 h jdeme vařit a v boudě potraviny už jsou, a sice: brambory, prášek na drhnutí a noviny. Jdu na drenáž pro vodu a nesu našim kávu. Situace je výborná. Bombardovali Mnichov, Gladbach a před nedávnem i Berlín. Naši jdou domů, je jasno.

6. září 1943, pondělí 64. týden

Přes potok jdeme do lesa a jíme gulášovou polévku, která je výborná. [...] Kolem 1/2 8 h slyšíme Gandiho 3x volat na bažanty a jdu s tatínkem dolů, ale Gandiho nikde. O 3/4 8 h jdu s tatínkem na plácek a o 3/4 9 h jdeme vařit. Chodím teď i já Amerikou. Přišli jsme tam do boudy a Sl. tam vůbec nebyl i náš lísteček je tam. Tata je pln obav, ačkoliv večer byli Gandovi ve chmelu a smáli se, Lici se rozhodla, že půjde k X. Šla tam a ona už spala a on jí otevřel. Říkal, že Sl. byl celý den na zahradě, že o 9 h dop. nesl chleba od Orla a včera chodil prý hezky oblíknutý. Tedy asi zase chce, dacan, zavádět nové manýry. X prý zase přijde, ale má prý hrozný strach, že by prý nás všechny postříleli. U Frýdku vyhodili most do vzduchu a prý tam byl každý desátý zastřelen. V Itálii se naši drží a postupují. Jsme trochu klidnější.

7. září 1943, úterý 64. týden

Jdeme o 3/4 4 h do lesa a jíme fazole. Spíme do 10 h a jíme suchý chléb a chléb

s kedlubnem. Pak jdeme na plácek. Je hezky, slunce hřeje. Teď už je měsíček skoro poloviční. Situace je výborná, jen konec aby už byl. Jsme na plácku až do večera a jíme chléb suchý. O 1/2 9 h jdeme vařit, tata je rozhodnutý, že když tam dnes nic nebude, že jde přímo ke Gandimu. V boudě ale jsou potraviny, a sice: chléb, pár rohlíků, živa a noviny. Samozřejmě nic napsáno. Naši sedí u stodoly a nesu jim kávu. Asi 3x nám praskl vařič. Nevím, jak to s tím vařením bude dál. Jdu pro vodu a utrl jsem si pár jablek. O 1/2 12 h jdu na Korábko pro vodu. Vytrhl jsem si u Sl. 20 kedlubnů. Vaříme fazolovou polévku a v ní brambory. Píšeme Sl. už 3 dny o brambory a nenese je. Situace je výborná, v Itálii to jde dobře, naši už mají pár osad a měst. Výstřel!!!!

8. září 1943, středa 64. týden.

Máme brzy uvařeno a jdeme o 3/4 3 h do lesa a jíme polévku. Spíme do 10 h a jíme chléb s kedlubnem. Naši louskají fazole, byli totiž večer u Gandiho na luskách a přinesli dosti fazol. Jdu dát lusky do králíčích děr a jsme na plácku. Odpo. jdou dole v druhém lese 3 páni, jeden je asi bratr Bláhův. K večeři je suchý chléb. O 1/2 9 h jdeme vařit, měsíc je v mlze. V boudě jsou potraviny, a sice: chléb, sůl, zápalky a 3 perníčky. Ostatní Sl. sežral a ty už nemohl. On se teď vůbec chová hůř jako pacholek, je to holt dacan sprostý.

9. září 1943, čtvrtek 64. týden.

Až ve 3/4 4 h jdeme do lesa a je vyjasněno, ale tma. Jíme polévku kmínovou a kapustu s bramborama. Spíme do 11 h a Lici umývá nohy tatínkovi. O 12 h jdeme dolů, zdali tam není Gandi. Celé dopol. tam byl, ale už je pryč. Jíme chléb s kedlubem. Situace je prima. Je teď pěkně. Odpo. jsme na plácku. Asi o 1/2 6 h večer

přišel Gandi do pole a jdu s tatínkem dolů si ho zavolat. Zavolať jsem si ho a řekl nám ohromující zprávu, a sice následující. Včera o 7 h Itálie bezpodmínečně kapitulovala! Anglo-Američ. pochodují do Itálie. Němci, kteří jsou v Itálii, kladou tuhý odpor. Spojenci obsazují italské hranice, takže Němci jsou obklíčeni. Maďarsko nabízí Anglii separátní mír, Bulharské vojsko jede z Balkánu domů, takže Balkán je neobsazen. Partyzáni v Jugoslávii obsadili přístav Split. Gandi je moc přívětivý, říká, že můžeme být každým dnem osvobozeni. Zítřa donese noviny. Rusové stojí u Kyjeva! Utíkáme to říct našim a jsou velmi rádi. Dole slyším 2 výstřely, asi Bláha. O 3/4 9 h jdeme do boudy a jsou tam potraviny, a sice: chléb, rohlíky, noviny, 13 vajec. Sl. píše, že situace vzala náhlý obrát, jen máme být opatrní. Praská mně vařič. Nesu našim ke stodole vlažnou kávu. 2x jsem musel vařič rozdělat. O 1/2 1 h jdu znovu na drenáž. U cesty vrchní do Ameriky jde jakýsi chlap se světlem a svítí kolem. Vyřezal jsem 22 kedlubnů a 3 hl. zelí. Vaříme fazolovou polévku, kávu, cibuli pražíme a kompot. Je zima.

18. září 1943, sobota 65. týden.

Jdeme do lesa opět Amerikou. V lese jíme polévku. Spíme do 10 h a modlíme se. U boudy slyšíme mluvit a myslíme, že je to Bl., ale jsou to 3 kluci a sbírají mech. Jíme chléb obložený salámem. Máme s sebou vařiče a spravuji je. Brzy budeme navařeni. Odpo. jsme na plácku a večeříme chléb suchý. O 8 h jdeme do boudy. Jsou tam potraviny, a sice: chléb, noviny, kmín, paprika. Vařič vaří, ale vždy po málo vteřinách praskne, dráty jsou až bílé. Potom přišli do boudy tata a mama a spravujeme vařič. Jdu do lesa pro vařič z Prahy a látáme, jak to jde. Vaříme vždy jen několik vteřin, ale podařilo se nám aspoň ohřát guláš a jedli jsme v boudě chléb s gulášem. Naši jsou s námi v boudě. Dnes jsme vařili naposled. Situace je výborná, Rusi dobyli Novorossijsk a Brjansk.

20. září 1943, pondělí 66. týden.

Brambory máme již doma a spíme do 10 h a jíme suchý chléb. Lici spravila pytel od brambor. Jdeme na plácek a začíná se mračit. K obědu je chléb s kedlubem. Začíná pršet a prší až do večera. K večeři je suchý chléb. Dnes jde do boudy s Lickou

tatínek a já jsem s mamou doma. O 1/2 8 h jdou naši do boudy a berou ze studánky vodu. Na cestě je chytil liják a tatínek má vyhrnuté kalhoty. V boudě jsou již věci, a sice: chléb, rajčata a modlitby. Sl. píše dlouhatánský blbý dopis a dobře, že je tam i tatínek, že může odpovědět. Leje a je hrozně bláta. O 12 h jdou naši domů a tatínek uklouzl a spadl žebra na nasávací rouru od Sl. a zůstal omráčen na studni, takový náraz to byl. Tak tak, že se dovedl do lesa, a je celý hin. Možná že prý má zlomené žebra. Jsme pochopitelně celí na nic. Tata si hned lehl a dříme a v noci tvrdě spí.

22. září 1943, středa 66. týden.

Do 9 h jsme spali a jíme suchý chléb a jdeme na plácek. Sušíme deky, je zatím vyjasněno. Mama viděla, jak byla na straně, v boudě svítit a honem to přišla říct a tata jde k cestě. Byl to ml. Bl. a ukázal tatovi, aby se schoval. Asi nebyl čistý vzduch. Jsme na plácku a jíme chléb a syrečky. Odp. slyšíme na cestě kašlat a pak šustit. Utíkáme pryč, ale je to X. Je nachlazený. Odkázal jsem mu ten náš vařič a on říkal, že kdyby měl živu, že by nám uvařil kávu. My jsme mu živu dali a on prý zítřa v poledne donese kávu. Začíná pršet a X jde domů. Jíme chléb suchý. O 1/2 8 h jdem vařit a jsou tam věci, a sice: chléb, syrečky a noviny. Sl. píše, že zítřa dostaneme vařič, je mastný a kromě toho stojí 150 cigaret, takže bude p. Wolf 3 týdny bez kuřiva. Tak to Sl. napsal. Jdeme v hrozně tmě do lesa a radíme se s Lici, co bychom my mohli vyměnit za cigarety. Přišli jsme do lesa - jaké překvapení. Ve stánku sedí X. Přišel v dešti a donesl kávu bílou, prosím bílou! Z těch dvou koziček a ten pes Sl. to nemohl a mají 2 krávy. Čekal, až my přijdem, a vypili jsme kávu teplou a X. jde pak o 1/4 11 h domů, houští je úplně mokré a on přišel. On je přece ohromný člověk. Prý slyšel sám, že z Prahy hlásili, že v Itálii je občanská válka a Němci vyklidili 2 větší města, aby zabránili zbytečnému krveprolití. Tata bere prášek a rozhodl se, že napíše, aby válečný vařič nekupoval, poněvadž by byl za týden pryč. O 1 h jdu s lístkem do boudy. Spíme pak.

... pokračování příště

Život našich předků

Četba na pokračování ...

Svatý Jiří 24. 4.

K svátku svatého Jiří se vztahuje řada lidových rčení: Na svatého Jiří vylézají hadi štíři. Na svatého Jiří se má skovat vrána ve rži. Kolik bouřek před Jiřím, tolik mlh po Jiřím. Svatý Jiří k nám míří na vysokém koni.

Na den svatého Jiří byl vyháněn dobytek na první pastvu. Dobytek byl většinou v ten den ozdoben pentlemi, věnci a květy. Často byl také kropen svěcenou vodou. V tento den přicházivali poddaní platit různé dávky a daně šlechtě.

Svatý Marek 25. 4.

V den svatého Marka a také o křížových dnech se konala procesí, jejichž náplní byla prosba za úrodu a také prosba za déšť.

V Tršicích v tento den šlo procesí z kostela do kaple svaté Kunhuty a pak do polí. Průvody vedly zpravidla k jednotlivým křížům, obrázkům.

Zanikly po II. světové válce.

Filipojakubská noc 30. 4.

O noci z 30. dubna na 1. května, tedy noci před svátkem svatých Filipa a Jakuba se věřilo, že je to noc plná kouzel a čarodějnic, které se slétají na opuštěná místa, na křížovatky a různá údolí (v Tršicích Hostinův důl, zde prý jezdily na pometle a tančily dokola), aby tam konaly své reje. Lidé věřili, že jim čarodějnice mohou uhranout dobytek či odnést vláhu z polí.

V 19. století bylo zvykem předvečer 1. máje dávat za okna větvičky, (v Tršicích je olamovaly z jeřábů, které rostly pod zámeckou skalou) do dveří chlívů drny, které musela čarodějnice odstranit, spočítat každou travičku a pak teprve mohla vstoupit dále do domu, do chlěva. O filipojakubské noci zapalovali mladí lidé na vyvýšených místech ohně, od nichž si pak zapalovali košťata, která vyhazovali do vzduchu, věřili, že tím mohou srazit čarodějnicí letící vzduchem. Kolem ohně potom mládež tancovala a oheň přeskakovala. Protože se u ohňů mládež chovala mnohdy nevázaně, zakazovaly vrchnostenské úřady zapalování ohňů a to již výnosem z roku 1847.

Pálení čarodějnic zaniklo i v našich oblastech v průběhu 19. století.

V současné době se zvyky Filipojakubské noci připomínají jako různé slety a pálení čarodějnic, které se především díky médiím staly i v našem okolí velmi oblíbené. V Tršicích se slet čarodějnic koná v prostorách zámku, především ve sklepení, a v podzámčí.

Tato akce je organizována kulturní komisí a dobrovolníky od roku 2004 a bývá hojně navštěvována místními občany, ale i občany okolních obcí.

Součástí je taktéž vatra a program pro děti. Nechybí ani občerstvení, jež zpravidla zajišťuje TJ Tršice.

1. květen-máj 1. 5.

V předvečer 1. máje se stavěly také májky. Ty bylo nutno hlídat (první a poslední noc), protože při pokusu o krádež docházelo mezi mládenci k šarvátkám a bitkám. Kromě velkých máji stavěli chlapci také menší máje dívkám pod okny jejich domu. Tato májka pak sdělovala ostatním mláďencům, že dívka je už zadaná. Taktéž se v tyto dny bílily kapličky a boží muka. V Tršicích zalíčky 1. května dívky boží muka na Kopci, a v neděli, když chodily tzv. provody, zpívaly:

*Ach můj milý máji,
jak jsme tobě rádi
a sme kamarádi.
Hode dó,
květe dó.
A me ráde provodó.
Svaté Jiří jede k nám
po věnečku veze nám
nám tršickém pannám.
Te tršecke panne v kostele zpivale
te hunčovske žabe v močidle škrkale.
Mandel, šendel,
belo chlapu kopa
a děvčat dvě kope
bilo se to jak snope.*

Ze starých kronik se dovídáme, že právě při hlídání májek se strhly různé šarvátky, které vedly k nařízení vrchnosti „zákazu stavět májky“ a tak zvyk pomalu zanikal. Přesto ne všude. V některých vesnicích se uchoval a tak navzdory lidské hlouposti (shodit někomu máj), či úředním nařízením se v Zákřově a Lipňanech stavění

máje uchovalo do dnešních časů, v Tršicích zaniklo v polovině 20. století.

V současné době v Tršicích zajišťuje stavění májky TJ Tršice. Májka se stavila do roku 2010 pravidelně a každoročně kromě Tršic také v Lipňanech a Zákřově. Od roku 2010 se májka přestala stavět i ve zmiňovaných vesnicích.

S rozvojem dělnického hnutí začal být 1. květen od roku 1890 považován za Svátek práce. Po únoru 1948 se i v Tršicích začaly v tento den pořádat prvomájové průvody. Ty bývaly poplatné době, ve které se odehrávaly a po roce 1989 zanikly.

1. květen se pro většinu současníků stává dnem, pokud to počasí dovolí, výletu do přírody, který je v Tršicích spojen s výletem k myslivecké chatě na Zatěši, kde pořádají místní myslivci od počátku 21. století pravidelné „májové setkání“.

Křížové dny

Začátkem května se po tři dny konávaly v ranních hodinách, místo mše, průvody ke křížům a obrázkům. U každého zastavení zpíval tršický chrámový sbor litanii ke Všem svatým.

Májové pobožnosti

K měsíci květnu pařily neodmyslitelně májové pobožnosti, které bývaly v minulosti hojně navštěvovány věřícími všech věkových kategorií, včetně školní mládeže. Tyto se konaly samozřejmě v Tršicích v kostele, ale také v kapličkách v jednotlivých obcích např. v Lipňanech, aj.

Na májových pobožnostech se scházeli věřící z celé vesnice. Zatímco pro mládež byly májové pobožnosti příležitostí k doprovázení děvčat domů, kluci se bavili vypouštěním chroustů. A tak právě na tyto pobožnosti pamětníci dodnes rádi vzpomínají.

Kácení máje, konec května

Kácení májů, postavených na návsi, v centru obce probíhalo poslední nebo předposlední květnovou nedělí. Tato událost byla vždycky spojena nejen s taneční zábavou, ale i se scénkou, která se před kácením máje sehrála. Scénky mívaly různý průběh, ale vždy šlo o jedno. Rozveselit obecní občané, popřípadě ho vtáhnout do děje. Zpravidla kolem máje obcházel

myslivec, který máj hlídal, dále cikán a cikánka, v kočáře taženém párem krav přijeli další účastníci, (žid, ometač, který ometal mouchy) a začali jednat s myslivcem o ceně májky. Mezitím se jí cikán snažil ukrást. Pak myslivec přijal peníze a pozval partu tesařů, aby májku skáceli. Ti se nejdříve napili, potom se dali do práce, přitom polámali dřevěnou pilu, jeden z nich se poranil, když dostal pantokem ránu do hlavy. Byl povolán lékař, kterého přivezli na trakaři atd. Zkrátka při kácení máje muselo být hodně veselo.

Kácení máje se konalo v posledních letech pravidelně poslední květnovou sobotu na Zákřově, kde bylo spojeno s dětským dnem. Tato akce bývala hojně navštěvována nejen místními ale také lidmi z okolí. V Tršicích se kácení máje nekonalo, neboť májku pravidelně ukradla a zničila mládež, která sice ví, že se májka krade, ale neví kdy a proč.

Svatodušní svátky- květen

Letnice, či hod boží svatodušní a následující svatodušní pondělí se slaví na konci jara. Slaví se padesátý den po Velikonocích, a to na památku seslání svatého Ducha. Dříve se před bohoslužbami, které se konaly v červené, ohnivě, barvě, konaly průvody chrámem, z klenby se spouštěly dřevěné, papírové holubice, či živí holubi. Oltáře chrámu byly zdobeny růžemi. Na svatodušní pondělí se pak konávaly jízdy králů nebo průvody královniček. Dá se předpokládat, že i v našem okolí se tyto svátky slavily, ale z Tršic a nejbližšího okolí, nemáme o slavení těchto svátků žádné záznamy ani vzpomínky pamětníků. Z 19. století však máme záznamy o tom, že k nám jezdili mládenci z okolí, z Přerovska, aby zde „honili krála“, což byla jakási obdoba dnešní jízdy králů. Při této zábavě však často docházelo k potyčkám mezi družinami z jednotlivých vesnic, které nezřídka končily bitkami. Mimochodem v roce 1819 se takto setkala několik družin u Lověšic, nedaleko Přerova, kde došlo k šarvátce s použitím stříelných zbraní, a bylo zabito 13 mladíků. Guberniálními výnosy byly tyto jízdy zakažovány, až posléze v polovině 19. století s výjimkou několika lokalit na Slovácku zanikly úplně.

Pokračování příště

Zpívání u stromečku

V pátek 9. prosince proběhlo spolu s rozsvěcováním vánočního stromu na náměstí v Tršicích taktéž zpívání a hraní koled a vánočních písní, které si připravili žáci ZŠ Tršice pod vedením paní učitelek Slámové, Kapuciánové a Přikrylové, dále žáci ZUŠ Žerotín v Olomouci s panem učitelem Večeřou, a taktéž členové TRTAS (tršičtí senioři) pod vedením paní učitelky Minářové. Snad jsme díky vánočním melodiím zapomněli na denní problémy a chmury a společně jsme si také zazpívali. Trochu nás sice zlobila aparatura, ale i to jsme společnými silami zvládli. A díky punči, teplému svařáku a dobrému jídlu, které nám připravili zaměstnanci obce a členové TJ Tršice jsem se i zahřáli. Na závěr zpívání nás čekalo milé překvapení, neboť se po několika letech v tento den rozezněly zvony tršického kostela. Všem účinkujícím za krásný program děkujeme a také děkujeme za přípravu občerstvení a další práce kolem celé akce.

M. Mahdal

Co nového na Hostinově dole ?

Tak především je potřeba říct, že všechny služby, které jsme nabízeli při otevření, jsou pořád k dispozici.

TZN:

- ustájení, výuka koní a jezdců
- ubytování v penzionu
- restaurace
- půjčovna kol
- dětské hřiště s trampolínou

Nově nabízíme každodenní grilování steaků 200g včetně oblohy a chleba za 79,- Kč.

Pro větší skupiny doporučujeme rezervaci míst.

Od června do září je v provozu udírna se specialitami z řeznictví pana Kasala.

Cenu Plzeňského piva jsme snížili na 29,- Kč.

Pro naše zákazníky jsme rozšířili nabídku o sledování sportovních přenosů v restauraci ve Full HD kvalitě (NOVA SPORT, EURO SPORT, SPORT 1, SPORT 2, SPORT 5, ČT4).

Díky slušné ceně za ubytování 400,- Kč/noc už obec Tršice navštívili zákazníci z Portugalska, Řecka, Maďarska, Polska, Ruska a Německa.

Ted' ještě vybudovat lanovku, která by nám dovezla Tršické občany a bude to ...

Nechybí Vám ... ?

Dne 12. listopadu byl v Tršicích nalezen asi 4-měsíční čistotný kocourek zrzavo-bílé barvy. Kontakt na nálezce získáte na Obecním úřadě v Tršicích

Tršický zpravodaj vydává: Obec Tršice

Vydávání povoleno: Ministerstvem kultury ČR, reg.č. MK ČR E 12519